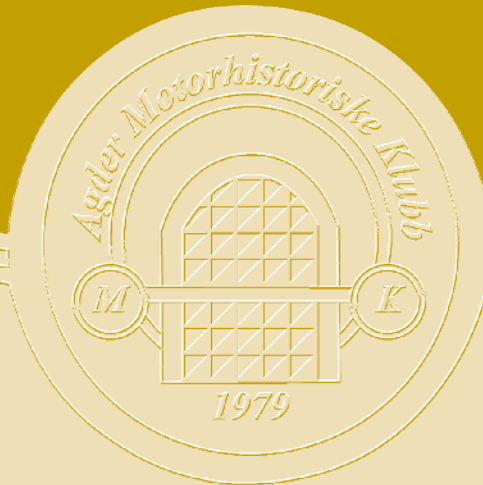

FJÆRBLADET

ORGAN FOR AGDER MOTORHISTORISKE KLUBB

Nr. 4 - Mai 2009 - 31. årgang

EN GAMMEL BIL ER IGJEN PÅ VEIEN

ASBJERN POLERER LOLL'S VAUXHALL-PANSE

KLAR FOR KRISTI HIMMELFARTS-LØP IGJEN

PÅ BESØK PÅ MERCEDES-MUSEET I STUTT GART

Formann: Børge Bendixen
Lofthus, 4790 Lillesand
mob: 92 83 21 70 / bb@nordicbike.no

Nestformann: Olav Hægeland
Fidje, 4580 Lyngdal / tlf. 38 34 33 67

Sekretær: Carl Bugge,
Kuholmsveien 27, 4631 Kristiansand / tlf. 38 02 33 02
bugge@start.no

Styremedlem:
Arvid Ødegaard, Steinsåsveien 13, 4846 Arendal,
tlf. 958 83 310, arvid.oedegaard@arendal.toyota.no

Oddbjørn Olsen, Galgebergveien 20, 4631 Kristiansand,
tlf. 38 09 65 02, metteunn@online.no

Steinar Hansen, Bjørkeliveien 17, 4700 Vennesla,
tlf. 38 15 62 25, birthe.louise.hansen@c2i.net

Varamedlem:
Arnfinn E. «Loll» Olsen, Postboks 123, 4791 Lillesand
tlf. 37 27 06 60, a-em-ol@online.no

William Haaversen, Kvernstien 26, 4640 søgne,
tlf. 38 16 63 36, wi-haav@online.no

Fjærbladet i papirutgave: ISSN 1501-6811
Fjærbladet på nett: ISSN 1891-151X

Redaktør: Bernt Erik Olsen, Astrids vei 2, 4633 Kristiansand
berneol@online.no

Korrespondenter:
Turid Liland, Bryne, 4560 Vanse, tlf. 38 39 78 56, tdlan@online.no
Øyvind Eikelia, Vrålsmyrveien 28, 4810 Eydehavn, tlf. 37 03 10 84,
oeikelia@online.no

Hjemmeside på internett: Kjell-Ivar Søreng, Morholtveien 8,
4886 Grimstad, Tlf. 37 04 48 17, kjell-ivar.soreng@c2i.net
Internettadresse klubben: www.a-m-k.net

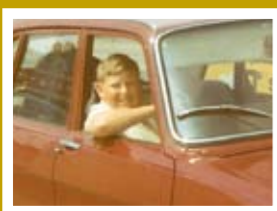
Kontaktperson:
Jan Petter Kristiansen, Kvernhusheia 24 D, 4634 Kristiansand
Tlf. 38 19 86 40, Mob. 99 73 98 48, janpk@tele2.no

Besiktigelsesmenn:
Olav Hægeland, Fidje, 4580 Lyngdal, tlf. 38 34 33 67
Tor Ole Haagensen, Bjørkeveien 39, 4515 Mandal
Tlf. 38 26 25 80, torole.haagensen@c2i.net
Torjus P. Fiære, Fjæreveien 182, 4885 Grimstad
Tlf. 37 04 33 77, torjus.fiare@losmail.no

Militære kjøretøyer:
Jacob Kvamme Homdrum, 4741 Byglandsfjord, tlf. 37 93 42 24

Motorsykler og mopeder
Børge Bendixen, Lofthus, 4790 Lillesand, tlf. 92 83 21 70
epost bb@nordicbike.no
Ernst Hansen, Fjellestad, 4550 Farsund, tlf. 38 39 10 74,
epost ernst-han@c2i.net

REDAKTØRENS SPALTE

Nå mens jeg skriver dette er påsken over og vårmønstringen er bare en drøy uke unna. Det er noe å glede seg til! Nå er tiden inne for å få hjulene til å rulle, og finne veien til fylkesmuséet (eller Vest-Agder-muséet Kristiansand som det heter nå). Møtevirksomheten tar pause til høsten, og nå er det bare turer, treff og løp som gjelder. Og der venter vi å se

mange AMK-medlemmer!

På det nasjonale plan skjer det ting. LMK (Landsforeningen for Motorhistoriske Kjøretøyklubber) har som nevnt i forrige utgave av Fjærbladet, fått nytt styre etter årsmøtet deres. Det nye styret har tatt noen friske grep for å rette opp en noe skakkjørt økonomi, og i den sammenheng blir det gjort betydelige endringer i den meget gunstige forsikringsordningen som tilbys.

Endringer i dette tilfellet betyr endringer til det bedre – for alle parter. For

veteraneierne blir det enklere å skaffe seg LMK-forsikring på kjøretøyet, enten det nå har to eller fire hjul. Enklere både i den forstand at selve forsikringstegningen kommer til å skje på en smidigere og mer lettvinnt måte, og enklere i den forstand at man kommer til å bli mer "romslig" med hva som kan godkjennes.

Det har vært et problem for mange at forsikringsutvalget i LMK har stilt svært strenge krav til originalitet. Selv små avvik fra originaltilstand avvises. Slikt blir det i det vesentlige slutt på heretter. Er det noen av AMK's medlemmer som har fått avvist en forsikringsøknad, har de sjansen til å få "omkamp" nå. Det kommer flere informasjonen etter hvert!

For LMK blir dette nye opplegget også en endring til det bedre, ved at vi får flere forsikringskunder og dermed et bedre grunnlag for å drive virksomhet for veteranhobbyens beste. Et nytt blad er nå snudd om. La oss ta imot dette initiativet med velvilje og interesse!

Beste hilsen Bernt Erik

TERMINLISTE 2009

21. mai	Kristi Himmelfartsløpet
7. juni	Utsikten-turen
26. - 28. juni	Norgesløpet
8. august	Klubbens Jubileumsløp
15. august	Delemarked

Styret tar forbehold om at datoer kan endres eller fjernes ved behov.

17. MAI

Som nevnt i forrige nummer av Fjærbladet blir det kjøring i folkeetget i Kristiansand 17. mai. De som har lyst til å være med på dette, møter frem ved Gimlehallen (vis a vis Oddernes kirke) kl. 14.00 for felles kolonnekjøring til oppstillingsplassen i sentrum. Møt frem og la oss vise frem de fine bilene våre for et stort publikum!

Vi har også fått melding om at det planlegges veteranbilutstilling i Vennesla sentrum 17. mai og de som kunne tenke seg å delta i denne kan følge med i annonsering i pressen når det nærmer seg. Det er også mulig å få nærmere opplysninger ved henvendelse til Jens Kvarstein på telefon 38 15 75 74.

VI KJØRER PÅ TUR ...

og minner derfor særlig om Kristi Himmelfartsløpet 21. mai (se nærmere omtale på side 7) og Utsikten-turen 7. juni (se nærmere omtale på siste side). Dette er to av klubbens store arrangementer og vi oppfordrer medlemmene til å stille opp, gjerne begge steder!

INNMELDING I AMK

Å bli medlem i AMK er en enkel sak! Innmelding må inneholde navn, adresse, telefon og eventuelt epostadresse, og sendes til kassereren.

Det er mange forskjellige måter å sende innmeldingen på.

- Den kan sendes i posten til kassererens adresse
Astridsvei 2, 4633 Kristiansand
- Den kan sendes på e-post på adressen
berneol@online.no eller amk@lmk.no
- Den kan sendes fra link på vår hjemmeside www.a-m-k.net

REFERAT FRA STYREMØTE

I AMK 18.03.2009

Tilstede: Børge Bendixen, Arnfinn E. Olsen, Arvid Ødegaard, Steinar Hansen, Oddbjørn Olsen, Carl Bugge
Fravær: Olav Hægeland

1. Formannen ønsket det nye styret velkommen, og medlemmene presenterte seg for hverandre.

2. Formannen la frem forslag om å ha ansvarlige møteledere i de tre regionene. I vestregionen har Olav Hægeland denne rollen. I østregionen tar Arvid Ødegaard rollen. I sentrumsregionen vil Børge Bendixen finne en møteleder.

Den ansvarlige møtelederen har ansvaret for møtet og er alltid til stede. I tilfelle av at han er forhindret kan han be en av de andre i styret om å overta. Styret var enig i å innføre møteledere som omtalt ovenfor. Styret diskuterte møtekalenderen i siste halvår og endel muligheter ble luftet.

3. Rekruttering av og opplegg for yngre medlemmer. Styret tok opp til debatt dette emnet som også ble nevnt på årsmøtet. Endel muligheter og ideer ble nevnt, og det var enighet om å ta opp igjen temaet på kommende styremøter.

4. Jubileumsløpet 8. august. Loll har vært i kontakt med Lillesand kommune, og har fått reservert tomte og gågata denne dagen. Gammel kultur vil være rammen, og vi ser for oss at det kommer gamle båter og landbruks-/båtmotorer i tillegg til bilene. Felles middag vil bli på Beddingen som kan ta imot 250 deltagere. Ivelandsgjengen organiserer selve løpet som starter fra Iveland og ender i Lillesand. Det blir imidlertid åpent for folk å komme direkte til Lillesand.

5. Matrikkelen. Enhver kan få matrikkelen tilsendt i posten eller som email ved henvendelse til Bernt Erik Olsen. Dette ble vedtatt av styret, og kommer istedet for en regulær utsendelse.

6. Neste møte blir 30. april kl 1900 hos Loll.

INNKJØPS- OG RABATTAVTALER

Vi minner om klubbens rabattavtaler:
Per Hagen A/S: Oppgi kundenummer 500434
Bilextra (Bang og Folkestad A/S):
Oppgi kundenummer 101130 og vis medlemskort.

GARASJE-MØTE HOS INGE BRÅTLUND

Over: Olav Hægeland ønsker vel møtt

Til høyre: Takk for at me fekk koma!

Det er mars, det er klubb-møte i vest, hos Inge Bråtlund. Ca 45 menneske har funne vegen hit, deriblant fleire frå midt i Agder, det er fint! Tema for kvelden er bil-pleie ved Asbjørn Føreid.

Alle blir ønska vel møtt av Olav Hægeland. Han overrekker verten ei gåve fra klubben og takkar for gjestfriheten. Me får orientering om styre-saker, før Loll får ordet og fortel om Jubileums-løpet i august, Iveland-Lillesand. Ang. bilen hos Kåre, så er det stadig framgang, og mykje moro har dei på kjøpet, kan Olav fortelja.

Når me ser oss om i den store, fine garasjen, ser me den ærverdige Ford 29 mod. til Olav Vegge i eit hjørne, og ein flott Chevrolet 1930 mod. i eit anna. Kven er det sin? Jau, det er jo Inge sin, hans siste investering. Bilen er kjøpt i september i fjor, i Vestby. Han er fiksa opp på 90-talet, er heilt i orden, med alle papir som vedlegg. Gratulerer igjen Inge, du sluttar ikkje å overraske!

Det ligg eit stort panser på eit bord. Asbjørn får ordet, og tek først for seg ein del teori omkring rensing og polering av lakk på bil. Produkt frå AUTO GLYM har han til salgs, gode produkt til rens/puss, og tilbuds-ark til AMK-folket blir delt ut. Mellom anna har han

eit greit poler-middel, som er slik at ein kan smørja inn heile bilen først, om ein vil, for så å pussa det av etterpå. Han sel god olje for veteranbil, i greie stålkaner. Ein kasse er full av fine produkt, klutar og maskinar. Etter teori-delen er folk kaffetørste, og rundstykke og kake blir servert.

Når kaffe og mat er tatt inn, og drøset har gått livleg ei stund, er folket klar for det praktiske. Asbjørn kastar seg over panseret med klutar og stoff, pusse-maskinar og nytt stoff. Snart tek overflata til å bli både klar i fargen og blank. Fine saker! Etter å ha pussa på panseret, går han over til skjermen på Chevrolet. Denne er relativt blank fra før, men etter Asbjørn si behandling, kan du spegla deg i han! Det er god reklame for produkta og mannen, nå er det berre å benytta seg av tilbud og råd, så skulle alt liggja til rette for eit godt resultat!

Takk til Asbjørn for interessant forelesing og demonstrasjon! Og takk for ein grei kveld!

Turid

Inge Bråtlund med sin nye Chevrolet

Asbjørn Føreid demonstrerer god poleringsteknikk

MEDLEMSMØTE ØST 19. MARS

Marsmøtet i AMK ble i år i Lillesand, nærmere bestemt i kantina til Lillesand Elektro. Det var denne gangen hovedsakelig medlemmer fra Lillesand og Arendal, bortsett fra en "enslig svale" fra henholdsvis Risør, Birkeland og Kristiansand, og to fra Grimstads indre bygder. Vi ble vel ca. 20 stykker, og noe som ikke er helt vanlig på våre møter var at denne kvelden var 25 % av forsamlingen nye medlemmer!

En etter en av de 5 presenterte seg og fortalte litt om sine kjøretøy, eller om planer og ønsker i så henseende. To av disse var innmeldt i fjor, jeg mener å huske at de var med på Sensommerturen til Langøya på Vegårshei. De tre andre var helt ferske. Veldig hyggelig med nye ansikter, og flott at dere møter opp på medlemsmøtene!

LMK hadde bedt om dette møtet for å orientere om sine forsikringer, men formannen fikk beskjed om at representanter fra forsikringselskapet var forhindret fra å komme, og måtte på kort varsel trå til så godt han kunne. Nå er jo Børge besiktigelsesmann for LMK, så han er ingen nybegynner i faget, og dette gikk jo greit.

Så var det kaffe og kake, og ellers gikk praten om løst og fast, en del bil, en del forsikring og en del om løp og treff som kommer utover våren og sommeren.

Et hyggelig møte i Lillesand, takk til Jan Egil Gjerrestad og Lillesand Elektro!

Øyvind

NYE MEDLEMMER!

Fra venstre:

Sverre Hodnebrog, Lillesand

Bjarne Engedal, Lillesand og Øystein Valvik, Arendal

Ragnar Benjaminsen Im frue, Kilsund

Arne Kjell Røed, Nedenes

KR. HIMMELFARTSTUR 2009

Den 21. mai er det igjen Kr. Himmelfartsdag, nesten 3 uker senere enn i fjor. I år satser vi på skikkelig fint sommervær, i sterk kontrast til fjorårets silregn. Men på tross av det mistrøstige været stilte det likevel i fjor over 100 kjøretøy til start ... imponerende!

Turen starter også i år på Harebakken, fortsetter via diverse lite trafikkerte veier til Fjæreparken, rett bak FMU-bygget ved Fjære kirke. Vi har fått låne grusbanen til parkering, og her er mulighet til å bruke toalett. Vi var her i 2004, og den gang var det ca. 200 kjøretøy, så det burde være mulighet til å få plass på en grei måte. Etter at nista er spist blir det også i år to typer konkurranser, en grei natursti med varierte spørsmål med tipping 1x2, og en litt mer finurlig rebusoppgave med det megetsigende navnet "Vriompeisen". Begge med fine vandrepokaler (se bilde). Det bør nevnes at en kar fra Tromøya, Hans Peder

Kjølsen, allerede har to napp i pokalen. Vinner han for tredje gang, får han pokalen til odel og eie!

Etter rasten fortsetter turen sannsynligvis mot Kroken, Løddesøl, over Furre bro til Reiersøl og ender, som vanlig, på Frolands Verk. Vi forsøker igjen å blåse liv i tradisjonen med festlige kostymer, og setter opp en premie til beste antrekk (se bilde).

Vi vil i år forsøke å samle virkelige gamle kjøretøy, og la dem få sin rettmessige plass i kolonnen ... i front! Vi oppfordrer også tohjulinger av alle slag om å møte opp og sette farge på opptoget!

Ellers blir det som vanlig loddsalg med fine gevinster, og salg av mat i regi av Froland Motorveteranklubb. Det blir også mulig å få kjøpt nystekt brød, bakt på den gamle måten, med vedfyrt bakerovn. Dette er det Froland Verks Venner som står for.

Øverst: Flotte pokaler!

Over: Premie for beste antrekk

Dette er det som er klart nå. Det kan sikkert dukke opp andre artige innslag, har du noen ideer er det bare å ta kontakt!

Da sier vi bare VEL MØTT til Kr. Himmelfartstur 2009! Start fra Harebakken torsdag 21. mai kl. 11.00. Det er ingen påmelding, og det koster ingenting! **VELKOMMEN!**

Øyvind

EIN ST'OR DAG

Olav Vegge heiter ein mann i Lyngdal. Han har i lengre tid hatt hand om ein gamal A-Ford, ein fin, original utgave fra 1929. Men, etter å ha stått stille på ein låve i fleire tiår, treng sjølv ein Ford litt vedlikehald. Olav Vegge er ikkje så kjent i veteranmiljøet, og trong eit puff for å koma i gang. Det fekk han av Kåre Udland, som har kjent til denne bilen frå han var liten. Kåre kan fortelja eit og anna som han minnest i samband med bilen:

Olav Handeland eigde bilen det første Kåre kjenner til, og han selde han til Kåre sin onkel, Lars Kristiansen Tallaksen i 1938. Ein gong, då Kåre var fem-seks år, skulle han passa veslebror sin medan dei andre arbeidde i slåtten, der i blant var onkel Lars. Han hadde kome kjørande i sin fine Ford, og hadde gått frå nøkkelen i låsen. Då kunne ikkje vesle Kåre halda seg, han måtte prøva om han greidde å starta kjøretøyet. Etter fleire forsøk, lukkast det, det var stor stas! Men då han skulle til å få stoppa han, var det vanskeleg. Guten blei skikkeleg redd for ikkje å greia det, han visste nok at han gjorde

noko ulovleg. Men, til slutt klarte han det likevel, uten at nokon skade var skjedd, det var fint!

I 1948 selde så onkel Lars bilen til Torvald Markeland, Kvås. Torvald var dessutan eigar av den bilen som nå i år blir igjenoppbygd hos Kåre, T- Ford 1924 mod. T- Forden hadde Torvald lært seg å kjøra, men, av ein eller annan grunn lærte han seg ikkje å kjøra A- Forden. Bilen blei i staden utleigd til andre, og det hende at onkel Lars leigde han, mens Kåre fekk vera med. Dei kjørte m a til Mandal, på Mandags-dagar, som vart arrangert midt på 1950-talet. Kåre hugsar at onkelen etter tur tappa gjenverande bensin på flasker, for å spare bensinen til neste tur, så han ikkje skulle dunste bort, ja, dei var flinke med ressursane, den tid! A Forden var i bruk til 1959. Sidan blei han ståande, stille og roleg på låven hos Torvald.

Historia bak at Olav Vegge nå eig bilen, er følgande: Da hans mor var lita, to år, miste ho si mor. Det var ikkje så enkelt for faren å ta seg

av alt, og det blei til at gode naboar: Torvald Markeland og systema, Marta, tok seg av den vesle jenta, og ho voks opp hos dei, som pleiedotter. Det var stas, og godt forhold. Da tida kom, var det Olav si mor som fekk bilen som ein del av arven etter Torvald Markeland, - ei lita solskins-historie!

Kåre har altså vist om bilen alltid, og har puffa på Olav Vegge at han måtte få bilen på vegen att. Kåre anbefalar han å ta kontakt med Olav Hægeland. Han kjem, og ser over kjøretøyet, og finn ut at bilen må flyttast til hans garasje på Fidje, så skal han gå over bilen og utføra nødvendig oppjustering. Bilen startar og kjører halve vegen fram, og må tauast resten. Ikkje noko å sei på det, det er jo ein åtti-åring det gjeld, som dertil har stått i ro i femti år! Slakk i styringa må ordnast, forgassaren treng ettersyn, dernest gear-kassen. Frametter vinteren jobbar Olav H. jamt og trutt. Ein vakker dag i mars 2009 er bilen klar! Nå skal han på prøve-tur, og Fjærbladet er invitert til å vera med, i tillegg til Kåre, og Toralv K. Birkeland som har teke seg av å få bilen registrert.

Dørene i garasjen blir opna, og der står Forden, original og fin, med skilta på. Olav H. og Toralv får i oppdrag å klistra på skilt-oblata, og så er han heilt klar. Olav H. blir utnemnd som sjåfør, medan underteikna får plass i framsetet, og dei øvrige tre høpp

inn i baksetet, for «det er jo fem-seter!» blir det slått fast. Så ber det tåleg og fint avgarde, ned bakken og utover mot Lasta. Det går riktig bra, Forden manglar ingen ting lenger, men trillar og sviv så fint som berre det! Like god som bilen, er stemninga i baksetet, eg veit ikkje kven som kosar seg mest, eigaren eller passasjerane! Olav Vegge er storfornøgd, og slår det fast: Dette er ein stor dag! Me andre er enige, til Lasta ber det, fram og tilbake, utan trouble av noko slag. Nå ventar berre ei god reingjering, og eigaren får råd med på vegen i samband med det.

Olav Vegge inviterer alle opp på trevet over garasjen etter prøveturen, der han spanderer kaffe og kake! Me får ei triveleg stund, blir litt kjent, gode historier blir det og Vegge har meldt seg inn i AMK, det er gledeleg, velkommen! Etter ei stund, forsvinn han, men kjem snart att med blomar, både til Olav Hægeland og Kåre Udland, med stor takk for god innsats og hjelp. Toralv fortel at då han kom heim frå registrerings-turen til Evje, stod det ein flott rose-bukett heime og venta på han.

Lukke til med bilen, Olav, og takk for ein fin dag!

Turid

Det er jo fem-seter!

Takk for innsatsen!

Toralv K. Birkeland festar merket

Stolt eigar med nyregistrert åtti-åring

«Jomfru-tur» med full last

ETTERLYSNING

På låven hos Johannes Erlandsen på Hesnes i Grimstad i 1957 sto en noe spesiell bil.

Merke: MARTINI (visstnok sveitsisk).
Modell: antagelig 1910 - 1920. Mye messing.
Det ryktes senere at den var havnet på Birkeland. Men hvor befinner den seg nå? Hadde vært artig å se den igjen. Så hvis noen vet noe: gi lyd. i Fjærbladet eller til Arne Odd Haugen, mobil: 48 02 10 91.

Mercedes-Benz Museum

NYTT OG FLOTT MERCEDES-MUSEUM!

Ferieturen i fjor sommer ble lagt forbi Stuttgart hvor Mercedes-Benz-fabrikken har åpnet sitt nye museum. Praktisk nok ligger det på adressen Mercedesstrasse og her var det rikelig med parkeringsplasser. Museet ligger i utkanten av selve fabrikkområdet og er lett synlig med sin utpreget moderne arkitektur.

Bygget er i seks etasjer, men med et "tilbygg" på halvetasjene slik at det i realiteten blir elleve utstillingsetasjer. Når man kommer inn, blir man lovet rett inn i en stor heis som går rett til topps, og så er det bare å spasere nedover i en spiral og nyte synet underveis.

Museet er kronologisk lagt opp slik at de eldste bilene står øverst oppe, og så blir de nyere og nyere etter hvert. I de halve etasjene på siden er det utstillinger av spesielle kjøretøy som busser, ambulanser, biler som har vært eid av kjente personer osv.

Bildene her viser litt av utvalget – og dette museet var sannelig et besøk verd!

Det ble laget mange ambulanser på 50-tallet

170 S i varebilformat er ikke særlig vanlig

Eksklusive vogner fra begynnelsen av 30-tallet

To flotte klassikere

Den hekkmotoriserte 170 H fra 1936 som ikke ble noen suksess

Bilen i midten er fabrikkens spesialkonstruerte testbil

Rikskansler Adenauers siste tjenestebil

Eksperimentbilen C-111

Til venstre: Den siste luksuriøse førkrigsmodell, som det ble laget ganske få av før krigen stoppet all sivil produksjon.

Øverst: Det ble laget en spesialbil for transport av racervogner, basert på et 300-understell

Over: En nydelig 300 cabriolet

PÅ LIVETS LANDEVEI II

Som jeg skrev i Fjærbladet nr. 2, kunne jeg berette historien om hvordan jeg etter årelang leting fant min IFA F9 1954 modell, for den som kan ha interesse av det. Dette er noe jeg nå vil bevege min etter hvert korpulente kropp ut på, - tenkte jeg.

Jeg vet, i likhet med de fleste andre i veteranbilmiljøet – og alle de som sitter i sofaene rundt omkring og med interesse for gamle kjøretøy, at ordtaket fra en svunnen tid fortsatt er høyaktuelt: ”På kjøretøyet skal storfolk kjennes”.

Riktignok kjører alle rundt i Mercedes-Benz nå til dags, selv de som er bidragsmottakere (sosialklineter) og arbeidsledige – og folk fra alle tenkelige yrkesgrupper. Jeg er født inn i en tid hvor biltrafikken var svært beskjeden i forhold til dagens – og hvor de som kjørte kostbare biler, slik som nettopp Mercedes-Benz, var personer som gjerne iførte seg hatt, hansker og røykte sigar. Slik er det nå i min erindring!

Disse mennene, for det var nesten ikke kvinner bak rattet i 50-årene, var personer i godt betalte stillinger; leger, direktører, bedriftseiere osv. Vi barn snudde oss etter slike kjøretøy!

Min farfar var én av disse Mercedes-kjørende herrene! Han eide en 1953 modell Mercedes-Benz 170 S – en burgunderødd sak. Han var opprinnelig dansk, bosatt i Bergen, gift med min farmor fra samme by, og så drev

han iskremfabrikk og danskeskole i byen! For en snodig blanding! Men det er vel lett å forstå at vi søsken var fornøyd med tingenes tilstand! For å si det slik, vi hadde ikke mange direkte uvenner i barneårene! Alle visste at var de våre venner, kunne det fort vanke så mye is mageskinnet orket. Vi utnyttet ikke muligheten som lå i dette – vi bare konstaterte!

Vi kjente sjåførene på isbilene (Peugeot varevogn) og de stoppet fra tid til annen for våre vink ute i gata og forsynte oss barn med hvite pappkartonger med verdens deiligste fløteis. Den gang var det vanilje, jordbær og krokan pinne-is det gikk i. Og at de må ha vært verdens beste fabrikkproduserte ispinner, kan best begrunnes i at det ikke fantes tilsetningsprodukter som melkepulver, godkjent fargestoff eller stabiliseringsmidler og alskens skitt, slik det i dag er.

Eggeplommer og den reneste fløten var det som ble benyttet. I mange år. Helt til min onkel, som var regnskapskyndig, sammen med min far studerte tallene og fant ut at farfar tapte ca. 5 øre pr. solgte ispinne! Noen år senere var iskremfabrikken ”Nor-ifa” nedlagt – og farmor og farfar konsentrerte seg om å drive danseinstituttet ”Fermann og Gunero” videre. Det var en danskeskole som blomstret i 50 – 70-årene. Det var svært alminnelig og et ledd i normal oppdragelse å gå på danseskole.

Liksom unge kvinner gjerne gikk på husmor-

skole. Man dro i grunnen ikke bare innom supermarkedet på denne tiden og dro med seg en pizza eller annen ferdiglaget mat, for så å klaske det på bordet etter hvert som familiemedlemmene stakk innom hjemmet. Nei, herlige London og i nitti, sier jeg! Det meste har forandret seg – noe opplagt til det bedre, men dessverre også avgjort til det verre.

Men nå har tankene og minnene fått meg aldeles ut av kurs. Jeg skulle jo berette om hvordan jeg fant min IFA, og så sklir jeg unna på dette viset! Beklager!

IFA F9 ble produsert fra 1951 til 1956, var et stålkarosseri på ramme med en tresylindret totaktsmotor. I motsetning til IFA F8, som var svært lik DKW i årene både før og etter annen verdenskrig, F8 hadde et karosseri med tre-skjelett overtrukket med både seilduk og stålplater, hadde en tosylindret motor og så antikvarisk ut i forhold til F9 på begynnelsen av 50-årene. De ble begge produsert i noen år sammen. I 1956 ble Wartburgen presentert. Det var en IFA F9 med ”ny drakt”, kan man si. Og riktignok lignet en IFA F9 fortsatt på DKW'en i 50-årene!

Min interesse for disse bilene ble vakt da far kom hjem med en slik som han hadde tatt i innbytte på en ny Renault Dauphine som han hadde solgt hos K. Sørensen & Co. Som nevnt var han bilselger i dette firmaet i en del år.

Bilen var bare 10 år gammel, men allken var dårlig, husker jeg, og krommen likeså. Innvendig stoff, taktrekk og setetrekk, var av elendig østeuropeisk kvalitet. Bilen ble omlakkert og setene trukket om. Jeg kan huske at far fortalte at lakken og stoffene disse landene benyttet, var mye dårligere enn for eksempel i Vest-Tyskland. Men lukten i en IFA glemmer jeg aldri! Ingen parfyme er i nærheten!!

Det gikk noen år, bilen var for lengst borte vekk, og jeg var fylt 18 år i 1968. En dag skuldet vi skolen, en kamerat og jeg, og dro på bytur. Vi labbet opp i Elvegata til Fidjelds Auto og kikket på noen bruktbiler der. Men selv om innehaveren, Bjørn Fidjeland, gjorde sine lure fremstøt for å få oss unggutter til å signere kontrakt på en opprustet Austin, vandret vi videre med vår formue i lomma – kr. 1.000!

Vis a vis – nesten rett over gata – lå karosseri- og lakkeringsverkstedet Jacobsen. De hadde en 1956 modell IFA F9, nylakkert og i en herlig tilstand. Jeg ble i fyr og flamme! Men jeg sloknet fort når jeg hørte at bilen skulle selges for kr. 2.300. Beløpet var bare for påkostning av lakkingen, sa selgeren (Jacobsen). Men hva hjalp vel det? Han forklarte at kunden som hadde satt bilen sin inn til lakking var død, og at enka hadde overdratt bilen til ham.

Vi tuslet mot porten til gårdsplassen som førte oss ut i Elvegata igjen – og bort fra den deiligste IFA F9 jeg hadde sett på mange år. Den hadde til og med begge ”stå-pikkene” (retningsviserne) intakte. De fleste biler med retningsvisere var blitt kastret av daværende sjef for de bilsakkyndige – Sjur Wergeland – med kompani, på utallige kontroller rundt om. Men altså ikke denne!

Da hørte vi bak oss: ”Hei, gutter! Kom tilbake litt...” Bilen ble vår for ett tusen kroner! Solen skinte, og tanken var full av totaktsblandet føde. Livet til to unggutter kunne knapt bil bedre! Vi freste ut av byen, for skiltene sto på bilen, og stoppet opp utenfor kaféen på Nodeland. Pengene var brukt opp på bilkjøp, men fortsatt befant det seg klingende mynt i en åletrang dongeribukse. Nok til cola og tolvøres!

Mens vi satt der og koste oss og følte at livet vårt omsider var verdt å leve, i hvert fall noen timer til, stoppet det en Packard Clipper utenfor kaféen. Vi unggutter så ikke

en slik bil daglig, nei! Mens vi da satt der og nærmest voldtok bilen med blikket, steg flere gråhårede, dresskledde herremenn ut av bilen. Den ene gikk bort til IFA'en, la hånden på taket som om en velsignelse av øst-tyskeren var nært forestående, og utbrøt så vi kunne høre det på kaféen: ”Det var en nydelig IFA!”

Vi bare lo av disse underlige ”fossilene” som etter hvert beveget sine legemer inn i kaféens indre. Vi hørte fortsatt herremannen mumle om hvor fin bilen (IFA'en) var – og da hørtes min freidige stemme: ”Hvis du synes den er så fin, så kan du jo kjøpe den da?” Handelen ble inngått der og da. Riktignok bare muntlig, men på den tiden var et ord et ord, for å si det slik!

Vi tok hverandre i labben over bordet, før mannen betrodde oss sin hemmelighet. Han var grosserer i Mandal. Hadde en trofast ansatt i firmaet som nå fylte 50 år. Det var denne personen han ville overraske og glede med en delikat IFA i gave! Overraske? Ja!! Glede? Nei!!! Så avgjort ikke...

Etter å ha pint oss videre til Mandal med denne korpulente herren bak rattet, og med en giring underveis som nærmest minnet om en volds-demonstrasjon og terrorangrep på bilens girkasse, ankom vi grossererens imperium. Et stort, hvitt trebygg åpenbarte seg. Vi steg inn på et enormt stort og mørkt kontor, med vareprøver, bilagsmapper og et kjempe skrivebord.

Grossereren skrev ut sjekken og dro oss

Min IFA F9 som vi skal få høre mer om senere

med ut på lageret. Her beordret han oss til å strekke ut armene, for deretter å stable så mange kjekspakker som overhodet mulig i armene våre. Det skulle vel ansees for å være en ekstra-bonus, men sannheten var vel heler at to unggutter mer oppfattet det som en straff å måtte bevege seg ut i byen og ned til rutebilstasjonen med armene proppfulle av kjekspakker! Selma, Marie og Kornmo, og en masse annet jeg i dag heldigvis har glemt navnet på. Jeg er tross alt kraftig løsemiddel-skadet! Jeg spiser fortsatt ikke kjeks!!

Men før vi forlot bygningen, grossererens høyborg, kom det en mann farende inn og ropte: ”Er det noen her som vet hvem som eier den gamle IFA'en på utsiden? Den må flyttes snarest på grunn av varelevering!” ”Den er din, Gustav” svarte grossereren. ”Min???” ”Ja, den er en gave til deg.” ”Gir du den gamle drittbilen i gave til meg??”

Det var da vi bestemte oss for å ta sjekken og kjeksene, og forlate stedet med hastige skritt. Vi måtte vente en stund på bussen til Kristiansand, husker jeg. Vi satt på en benk og pepret Mandalselva med kjeks, som fløt av sted som et hav av ekskrementer...

Jeg får visst komme tilbake i et annet nummer av Fjærbladet med dette om hvordan jeg kom over min egen IFA. Neste gang jeg skriver, sitter jeg i Thailand. Dette er skrevet bare noen timer før flyet gikk.

Terje Schei (spoon)

BLI MED TIL EKEBERG!

Den 9. mai er det igjen tid for vårmarked på Ekeberg Camping i Oslo, og igjen kjører vi buss fra Arendal! Dette skal visstnok være Nord-Europas største delemarked, og her kan du finne det utroligste av bildeler, antikviteter og snurrepiperier! Det er også et stort utvalg av MC-deler. Og i tillegg er det over 20 merkeklubber.

Du tror kanskje dette er bare for mannfolk? Nei da! Det er etter hvert blitt veldig mange damer som tar turen til Ekebegmarkedet, og det er hyggelig! Det er dessuten en veldig sosial tur, hvor vi som ønsker det,

møtes med jevne mellomrom utover dagen til mat, kaffe og hyggelig prat. Her er også kafe, og på hjemveien blir det mulighet til å få kjøpt seg middag.

Bussen slipper oss av like ved hovedinngangen, og henter oss på samme plass når vi skal hjem, så du slipper den lange turen fra parkering til marked!

Vi har også i år med en tralle, som kan brukes til å frakte større ting fra markedet til bussen.

Avgang Harebakken kl.05.30,
Brekka 05.40, Fiansvingen 05.50,
Vinterkjær 06.15 og Brokelandsheia 06.30.
Vi er i Oslo ca.kl.10.00.

Retur fra Ekeberg kl.16.15

Utrolig lav pris, kun kr.320,- pr. pers.
Gratis inngang!

Påmelding til:
Bjørn Langemyr, tlf 415 11543 eller
Øyvind 37 03 10 84
Arrangør: Nettbuss Travel Sør AS

Hjeder VW Klubb inviterer til

Sørlandets VW Treff 2009

Arrangeres på
Sjøsanden Camping i Mandal den 30. og 31. mai

Program :

Lørdag 30.mai

11.00 Oppmøte for folk som vil bidra med å stelle i stand til treffet.
17.00 Cruising fra Sjøsanden i Mandalsområdet.
PS: Møt opp i god tid før cruisingen!
Grilling og sosiale aktiviteter resten av kvelden.

Søndag 31. mai

09.00-09.45 Frokost spandert av klubben.
10.00 Portene åpner for utstilling.
10-15 Diverse aktiviteter og Delesalg.
15.00 Premieutdeling til treffets utkårede.

Overnatting bestilles direkte av Sjøsanden Feriesenter.
Skal du ha annet enn telt, bør du være ute i god tid med bestilling.
Telt fra kr.110,-
Hytte fra kr.900,-
Motell fra kr.550,-
Leilighet fra kr.700,-

Sjøsanden Feriesenter AS
Pb. 537
4504 Mandal
Telefon: 38 26 10 94
Mobil: 918 77 022
Mail: torhild@sjosanden.no

Vi sees på
Sjøsanden
i pinsen!!

Nye medlemmer i AMK siden sist

Vi ønsker de nye
medlemmene i AMK hjertelig
velkommen i klubben!

Tor Aksel Mellegaard, Kristiansand

Helge Hansen, Mandal

Klubbeffekter

AMK kan tilby følgende:

Grillmerke med logo, emalje	100,-
Tøymerke med logo	30,-
Klistremerke med logo	10,-
AMK-pin (liten)	
(ikke mange igjen)	25,-
T-skjorte med logo	
str. M – L – XL – XXL	50,-
Caps (svart)	
med brodert logo	50,-
Kaffekrus med logo	50,-

Ved bestilling for over 160 kr. sendes varene portofritt. Ellers kommer porto i tillegg.

Varene bestilles hos kassereren
(se adresse m.m. på side 2).

KRUSE SMITH

PER HAGEN AS
Mjåvann Industriområde - Tlf. 38 18 59 00

LANTZ AUTO A/S
4735 EVJE
AUTORISERT BIL- OG LAKKERINGSVERKSTED
NAF - VIKING
Kranvognservice Dag & Natt - Leiebil
Mobil: 95195000 Tlf 37 93 03 01

nordialog
Vi hjelper deg å velge riktig

Audi
Gumpens Auto Vest as
www.gavinfo.no

tele kiosken

SALMAKERVERKSTED
KARL V. SØRENSEN
Bil, båt, møbler, div.
Ålefjærv. 371, Kr. sand. Tlf. 38 19 80 20

VIGE Interior
Nye Teglværksvei 19, 4632 Kristiansand
Telefon 38 09 46 70

UTSIKTEN-TUREN

Den tradisjonelle søndagsturen i vest, gjennom mange år arrangert av Toralv K. Birkeland og Alf Jerstad, finner i år sted søndag 7. juni. Det er fremmøte på Promenaden på Liknes i Kvinesdal fra kl. 12.00, med avgang kl. 13.00. Som vanlig er det en vel bevart hemmelighet hvor hen turen skal gå, men Fjærbladets kilder har avslørt at kompasset peker vestover.

Som vanlig blir det pause et sted slik at termosflaska og matboksen kan komme frem, og som alltid er det bestilt fint vær! Det er vel grunn til å anta at det dukker opp et par trekkspill underveis også, så alt i alt ligger forholdene til rette for en riktig fin søndag, akkurat som i tidligere år, som også bildene på denne siden viser.

Møt frem og vær med på å sette preg på dagen, du også!

